

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej

P.4492/90/91

luty '91

Rok akademicki
1990/91

nr 5

SENAT

■ 11 lutego 1991 r. odbyło się trzecie zwyczajne posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej. Głównymi punktami porządku obrad były: sprawy kadrowe, przyjęcie uchwały dotyczącej zasad doboru kandydatów na I rok studiów, sprawa limitów obciążenia dydaktycznego, podjęcie uchwały w sprawie powołania nowych kierunków nauczania na Wydziale Mechanicznym Technologicznym, podjęcie uchwały dotyczącej likwidacji Ośrodka Doświadczalno-Rozwojowego Techniki Zasilaczowej (ODRTZ) i przekazanie go do spółki IMCoN, powołanie Komisji Senackiej ds. Organizacji Uczelni oraz Komisji Senackiej ds. Finansów i Budżetu, a także sprawy bieżące i wolne wnioski.

■ W sprawach kadrowych Prorektor ds. Organizacji prof. dr hab. inż. A. KLIMPEL przedstawił propozycje dotyczące wyrażenia zgody Senatu na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. inż. Stanisława MIERZWIŃSKIEGO (1. 66) w Instytucie Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Powietrza oraz na stanowisko profesora nadzwyczajnego prof. dr hab. inż. Jan ORLACZA (1. 60) w Instytucie Mechanizacji Górnictwa.

W dyskusji nad wnioskami udział wzięli kolejno: doc. K. Miksch, prof. S. Węgrzyn, prof. J. Zabłocki, prof. B. Drzęźła, prof. Wł. Sikora i prof. W. Winkler.

W tajnym głosowaniu Senat zaopiniował pozytywnie oba wnioski. Wyniki głosowania były następujące: prof. St. Mierzwiński - oddano 43 głosy, w tym 43 "tak"; prof. J. Orłacz - oddano 45 głosów, w tym 35 "tak", 7 "nie" i 3 "wstrzymujące się".

■ W następnym punkcie obrad, Senat ponownie wrócił do zasad doboru kandydatów na I rok studiów. Podjęcie uchwały w tej sprawie zostało bowiem odłożone na posiedzeniu Senatu, w styczniu br. i skierowane do przedyskutowania w poszerzonym składzie Kolegium Rektorskiego. Kolejną wersję projektu uchwały dotyczącej doboru kandydatów na I rok studiów przedstawił Prorektor ds. Studenckich doc. dr hab. inż. B. POCHOPIEŃ. W dyskusji nad projektem uchwały udział wzięli: dr W. Pillich, prof. W. Winkler i prof. S. Węgrzyn. Dyskusja dotyczyła głównie zasad doboru studentów zagranicznych. W głosowaniu jawnym Senat przyjął jednogłośnie zaproponowaną uchwałę w sprawie zasad doboru kandydatów w Politechnice Śląskiej w r.ak. 1991/92. Uchwałę publikujemy w całości w niniejszym numerze.

■ Kolejny punkt obrad dotyczył ustalenia limitów obciążenia dydaktycznego dla poszczególnych grup nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Śl. Projekt uchwały opracowany w tej sprawie przez Senacką Komisję Statutową po konsultacji z Władzami Rektorskimi, Dziekanami Wydziałów i Związkami Zawodowymi został przedstawiony na piśmie. Projekt ten przewidywał m.in., że roczne pensum dydaktyczne wynosić będzie: dla nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach profesora (zwyczajnego, nadzwyczajnego, oraz kontraktowego), docenta i adiunkta ze stopniem naukowym doktora habilitowanego - 165 godzin obliczeniowych; dla adiunkta ze stopniem naukowym doktora - 210 godzin obl.; dla st. wykładowcy - 300 godz. oblicz.; dla wykładowcy - 360 godz. oblicz.; dla lek-

Opr. red.: dr inż. Marian MIKRUT, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów, Gliwice ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 14-86.

tora i instruktura - 540 godz. oblicz. Godzinę obliczeniową stanowić ma 45 min zajęć według ustalonego planu zajęć z uwzględnieniem odpowiednich współczynników (np. dla zajęć prowadzonych w dni ustawowo wolne od pracy oraz na studiach wieczorowych, zaocznych i podyplomowych również w soboty - współczynnik równy 2). W projekcie uwzględniono również zasady rozliczenia zajęć dydaktycznych, których rzeczywisty czas trwania jest trudny do ustalenia (np. ćwiczenia terenowe, praktyki i obozy naukowo-badawcze prowadzone poza siedzibą Uczelni) oraz możliwości obniżenia obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych.

Przed przystąpieniem do dyskusji, zostały wniesione dodatkowe informacje przez JM Rektora prof. W. Winklera i Prorektora ds. Studenckich doc. B. Pochopienia. Pierwszym istotnym faktem była informacja JM Rektora z konferencji Rektorów Wyższych Szkół Technicznych w Częstochowie, z której wynikało, że dodatkowe koszty powstałe z różnicy pensum dydaktycznego (270 godz. i 210 godz.) będą musiały być pokryte z budżetu danej uczelni, albowiem MEN nie przewiduje podwyższenia funduszu na te cele. Prorektor doc. B. Pochopień przedstawił natomiast skutki godzinowo-finansowe jakie mogłyby wystąpić w przypadku przyjęcia zaproponowanej przez Komisję Senacką uchwały. Rezultatem końcowym takiego podejścia - jak wynikało z przeprowadzonych obliczeń - byłoby pojawienie się w skali Uczelni ok. 190 tys. godzin ponadwymiarowych, w tym z tytułu zmniejszenia pensum ok. 117 tys. godzin. Liczba wymienionych godzin ponadwymiarowych uczyniłaby kwotę w wysokości ok. 3,5 mld zł (przy stawkach godzinowych 15 tys. zł dla asystenta i 19 tys. zł dla profesora). Według dotychczasowych rozliczeń, liczba godzin ponadwymiarowych wynosiła ok. 100 tys. Zdaniem Prorektora, propozycja Komisji jest zbyt radykalna. JM Rektor przytoczył następnie treść uchwały KZ NSZZ "Solidarność", w której wyrażono pogląd, aby - wobec braku realnych możliwości pokrycia zwiększonych kosztów z tytułu wzrostu liczby godzin ponadwymiarowych - ostateczne ustalenie dotyczące pensum dydaktycznego nastąpiło po przedstawieniu skutków finansowych.

W dyskusji na ten temat głos zabrali: doc. L. Dobrzański - przew. Senackiej Komisji Statutowej, prof. W. Winkler, p. M. Pac-Pomarnacka - Kwestor, prof. A. Niederliński, prof. L. Borcz, dr A. Błach, mgr L. Piotrowska, prof. F. Krasucki i prof. S. Węgrzyn. Doc. L. Dobrzański wyjaśnił m.in., że uwagi Prorektora ds. Studenckich oraz Związków Zawodowych zostały już uwzględnione w drugiej wersji projektu uchwały w formie autopoprawek. Główny nurt dyskusji oscylował wokół troski o kondy-

cję finansową Uczelni wobec braku budżetu.

Na zakończenie dyskusji JM Rektor zaproponował, aby kontynuować wymianę poglądów na ten temat na wydziałach i uwagi przekazywać przewodniczącemu Komisji, a obrady Senatu w tej kwestii wznowić po otrzymaniu budżetu. Wniosek przyjęto jednogłośnie.

■ Dziekan Wydziału Mechanicznego Technologicznego doc. L. DOBRZAŃSKI zreferował propozycję Rady Wydziału MT dotyczącą podjęcia uchwały w sprawie powołania nowego kierunku "technologia materiałów" na Wydziale. Prorektor ds. Studenckich zwrócił uwagę, że propozycja sformułowana jest niewłaściwie, bowiem w wykazie kierunków studiów nie występuje nazwa "technologia materiałów" i najpierw należałoby się zwrócić do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o wprowadzenie nowego kierunku studiów. Dyskusję na ten temat zainicjował Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem prof. Wł. Sikora, zwracając się z prośbą o wyjaśnienie różnicy między inżynierią materiałów, a technologią materiałów. I właśnie to pytanie stało się osią dyskusji (doc. L. Dobrzański, prof. S. Węgrzyn, prof. St. Mierzwiński, prof. R. Sosnowski), na zakończenie której JM Rektor postawił wniosek o wystąpienie do Rady Głównej w sprawie umieszczenia kierunku studiów "technologia materiałowa" w wykazie krajowym. W głosowaniu jawnym Senat odrzucił propozycję Rady Wydziału w sprawie powołania nowego kierunku studiów (10 głosów "tak", 3 - "nie", 27 - "wstrzymujących się").

■ Następny punkt porządku obrad dotyczył uruchomienia nowego kierunku studiów również na Wydziale Mechanicznym Technologicznym o nazwie "wychowanie techniczne". Wniosek referował Dziekan doc. L. DOBRZAŃSKI, a w dyskusji (mgr J. Żeliński) wyrażono jedynie wątpliwość, czy wniosek ten nie powinien być opiniowany przez Radę Główną. Po wyjaśnieniu wątpliwości, Senat w głosowaniu jawnym przyjął proponowaną uchwałę większością głosów (30 - "tak", 0 - "nie", 10 - "wstrzymujących się").

■ Sprawa likwidacji Ośrodka Doświadczalno-Rozwojowego Techniki Zasilaczowej (ODRTZ) - to kolejny punkt porządku obrad. Zreferował ją Prorektor ds. Organizacji prof. A. KLIMPEL, który przypomniał, że podstawą prawną działalności Ośrodka jest umowa o realizacji wspólnego przedsięwzięcia zawarta między Politechniką Śląską oraz Spółką z o.o. "IMCoN" w oparciu o Uchwałę 203/83 Rady Ministrów. Prorektor zwrócił uwagę, że akt prawny utracił aktualność, a warunki prowadzenia działalności gospodarczej przez Szkoły Wyższe

uległy istotnym zmianom (wprowadzono opodatkowanie). W zaistniałej sytuacji Prorektor A. Klimpel zaproponował przyjęcie w tej sprawie uchwały o następującej treści: "Uchwałą Senatu Politechniki Śl. z dnia 11 lutego 1991 r. na podst. art. 69 ust. 2 Ustawy o Szkolnictwie Wyższym likwiduje się w Politechnice Śl. Ośrodek Doświadczalno-Rozwojowy Techniki Zasilaczowej, powołany Zarządzeniem Rektora Politechniki Śl. nr 27/86/87 z dnia 3 kwietnia 1987 r. Uchwałą wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1991 r., a jej wykonanie powierza się Rektorowi Politechniki Śląskiej". Propozycja drugiej uchwały dotyczyła przejęcia ODRTZ wraz z pracownikami i całym majątkiem przez Spółkę z o.o. "IMCoN". Po wypowiedzi na temat prof. S. Węgrzyna, który w całości poparł przedstawione przez Prorektora projekt uchwał, JM Rektor prof. W. Winkler zaproponował łączne przegłosowanie obu uchwał. W głosowaniu jawnym Senat przy dwóch głosach wstrzymujących się przyjął obie uchwały.

■ W kolejnym punkcie obrad, JM Rektor przedstawił propozycję powołania Senackiej Komisji ds. Organizacji Uczelni w następującym składzie: prof. dr inż. S. WĘGRZYN, prof. dr hab. inż. Wł. STAROSOLSKI, doc. dr hab. inż. P. ADAMIEC, doc. dr hab. inż. K. MIKSCH, dr inż. J. ZAWADIAK, dr inż. MAJEWSKI, dr inż. T. GRABOWIECKI i prof. dr hab. inż. A. KLIMPEL. Po krótkiej wypowiedzi prof. S. Węgrzyna, który wyraził zgodę w pracach Komisji jedynie w charakterze doradcy, Senat w głosowaniu jawnym jednogłośnie zaakceptował zaproponowany skład Komisji.

■ Następnie JM Rektor zaproponował powołanie Senackiej Komisji ds. Finansów i Budżetu w składzie: prof. dr hab. inż. St. MIERZWIŃSKI, doc. dr hab. inż. A. MOTYCZKA, doc. dr hab. inż. M. HETMAŃCZYK, doc. dr hab. inż. A. WILK, prof. dr hab. A. ZASTAWNY, dr inż. B. PALUCHIEWICZ i doc. dr hab. inż. A. WITKOWSKI. Senat jednogłośnie zaakceptował skład Komisji.

■ Bardzo bogaty był ostatni punkt posiedzenia Senatu - sprawy bieżące i wolne wnioski. Na wstępie JM Rektor zapoznał zebranych z odpowiedzią Rzecznika Praw Obywatelskich prof. E. Łętowskiej na uchwałę grudniowego posiedzenia Senatu w sprawie umorzenia postępowania o nadanie tytułów naukowych profesorom Politechniki Śl. (o sprawie pisaliśmy w nr 3 "Z życia..."). W piśmie prof. E. Łętowska poinformowała m.in., że umorzenie to jest perfekcyjnym wykonaniem zapisu ustawowego i nie może być oceniane jako naruszenie praw obywatelskich.

■ Burzliwa dyskusja rozwinęła się po informacji JM Rektora na temat powołania doc. doktorów habilitowanych

na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej. Do dnia posiedzenia Senatu z 8 Wydziałów wpłynęło 41 wniosków awansowych. Ze stanowiska Rady Głównej (z dnia 13.01 br.) wynika, że do czasu opracowania kryteriów awansowych, powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego powinno być powiązane z wnioskiem o nadanie tytułu naukowego profesora. Kryteria awansowe - jak stwierdza się w Ustawie o Szkolnictwie Wyższym - opracowuje Rada Główna, a zatem "tymczasowe zasady powoływania na stanowisko profesora nadzw. opracowane przez Senacką Komisję ds. Kadry Naukowej w Politechnice Śl. (opublikowane w nr 4 "Z życia...") mogą być traktowane jako pomocnicze. Wypowiedź JM Rektora uzupełnił prof. A. Niederliński - przew. Sekcji Szkół Techn. w Radzie Głównej, który stwierdził, że dotychczas żadna z większych uczelni wyższych nie rozpatrywała jeszcze spraw awansowych. Profesor nadmienił, że zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja w małych uczelniach, w których przeprowadzono masowe akcje awansowe zaraz po uchwaleniu nowej Ustawy o Szkolnictwie Wyższym. W najbliższym czasie Rada Główna opracuje kryteria, a na razie zaleca się uczelniom daleko idącą rozwagę w tej sprawie. W dyskusji na ten temat udział wzięli: prof. S. Węgrzyn, doc. L. Dobrzański, prof. W. Winkler, doc. K. Miksch, prof. A. Klimpel i prof. St. Mierzwiński. W zakończeniu JM Rektor wyraził pogląd, że zaistniała sytuacja budzi niepokój. Wydziały traktują bowiem możliwości awansowe, jako akcje masową, do czego - zdaniem JM Rektora - nie można dopuścić. JM Rektor zapewnił, że w swoich poczynaniach będzie dążył do rozsądnego i odpowiedzialnego rozwoju Uczelni. Jeżeli zatem rozważa i odpowiedzialność to na pewno również i w tej sprawie.

■ Prof. S. WĘGRZYN zaproponował następnie, aby z okazji 100 rocznicy urodzin Stefana BANACHA, która przypada w 1992 roku, rozważyć możliwość nadania Politechnice Śląskiej Jego imienia. Profesor Stefan Banach był wybitnym, światowej sławy matematykiem, twórcą pojęcia przestrzeni metrycznych tzw. przestrzeni Banacha. Świat nauki ogłosił rok 1992 "rokiem Banacha", Ossolineum przygotowuje wydanie "Księgi Szkockiej". Prof. S. Węgrzyn stwierdził, że w przekonaniu większości naukowców prof. St. Banach jest drugim po M. Koperniku polskim uczonym. Nadanie Imienia St. Banacha Politechnice Śl. pozwoliłoby - zdaniem prof. S. Węgrzyna - pokazać naszą Uczelnię środowisku naukowemu choćby w sensie symbolu "Nauka, wartością najwyższą". JM Rektor wyraził pogląd, aby w tej sprawie wypowiedziały się najpierw Rady Wydziałów.

■ Prof. B. DRZEZLA - Dziekan Wydziału Górniczego poinformował Senat, że Wydział realizuje 3 prace badawcze na zlecenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Dotyczą one: zwiększonej wypadkowości w górnictwie, systemu płac w górnictwie oraz organizacji przemysłu górniczego.

■ Prof. A. NIEDERLIŃSKI wyjaśnił, że Rada Główna Szkolnictwa Wyższego nie jest organem doradczym Ministra, lecz organem wybieralnym, przedstawicielskim Szkolnictwa Wyższego, który współpracuje z MEN i innymi organami państwowymi. Zasadniczą rolą Rady Główniej jest opiniowanie aktów prawnych przygotowywanych przez MEN. Profesor poinformował, że w Rektoracie uruchomiona została odpowiednia gablotka, w której będą zamieszczane propozycje aktów prawnych do zaopiniowania przez środowisko naukowe.

■ Obrady Senatu zakończono przyjęciem protokołu z poprzedniego posiedzenia.

Z PRACY JM REKTORA

■ 4.02.br. odbyło się w Politechnice Częstochowskiej konferencja Rektorów Wyższych Szkół Technicznych z udziałem Ministra Edukacji Narodowej prof. Roberta Głębockiego. Naszą Uczelnię reprezentował Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem - prof. dr inż. Włodzimierz SIKORA. Omówiono aktualne problemy Szkolnictwa Wyższego w kraju, a m.in. sprawę powołań na stanowiska profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego. Minister zaprezentował poglądy, że Rektorzy przy powoływaniu na stanowiska profesorskie w swoich uczelniach zachowają umiar. Zdaniem Ministra, powołanie na stanowisko profesora powinno być poprzedzone wnioskiem o przyznanie tytułu naukowego. Przedyskutowano ponadto sprawę finansowania Szkół Wyższych. Postanowiono, że konferencje Rektorów Wyższych Szkół Technicznych odbywać się będą co dwa miesiące w kolejnych uczelniach, a przewodniczącym obrad będzie gospodarz konferencji. Następną konferencja odbędzie się w Politechnice Rzeszowskiej.

■ 18.02.br. odbyło się pierwsze robocze spotkanie Władz Rektorskich z Władzami Dziekańskimi Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki w ramach planowanych przez JM Rektora spotkań z władzami poszczególnych wydziałów.

■ W dniach 20-22 lutego br. JM Rektor prof. dr hab. inż. W. Winkler oraz Prorektor ds. Organizacji prof. dr hab. inż. A. Klimpel i Dyrektor Administra-

cyjny mgr inż. W. Wydrychiewicz wizytowali Przychodnię Zdrowia przy Politechnice Śl., zapoznając się z warunkami pracy i leczenia.

■ Komitet Badań Naukowych przyznał Politechnice Śląskiej kwotę 28.475.800 tys. zł na finansowanie badań naukowych w ramach działalności statutowej. Zasady finansowania badań nie przewidują możliwości finansowania honorariów i zakupu aparatury stanowiącej środek trwały. Środki te powinny być przeznaczone - zgodnie z zaleceniem KBN - na: wynagrodzenia osobowe związane z etatami inżyniersko-technicznymi (nie więcej niż 20%), materiały i przedmioty nietrwałe, usługi materialne i niematerialne, usługi konserwacyjno-remontowe środków trwałych, delegacje i koszty pośrednie. W związku z ograniczonymi możliwościami wydatkowania przyznanych środków, Rektor Politechniki Śląskiej wspólnie z Rektorem Politechniki Wrocławskiej wystąpili do MEN z propozycją dotyczącą rozszerzenia zakresu finansowania o środki trwałe w wysokości (15-20%) przyznanej kwoty. Pozytywne ustosunkowanie się MEN do wymienionej propozycji, pozwoliłoby na przeznaczenie w bieżącym roku kwoty rzędu 4,2-5,6 mld zł na zakup aparatury naukowo-badawczej.

Z DZIAŁALNOŚCI SENACKIEJ KOMISJI STATUTOWEJ

■ Powołana 10 grudnia 1990 r. Senacka Komisja Statutowa w składzie zaprezentowanym w numerze 3 "Z życia...", prowadzi intensywną działalność nad opracowaniem Statutu Politechniki Śląskiej. Komisji przewodniczy doc. dr hab. inż. Leszek DOBRZAŃSKI (RMT). W okresie do 25 lutego br. Komisja odbyła 9 zebrań oraz ok. 20 spotkań roboczych w wyłonionych pięciu Podkomisjach. Podkomisje pracują w następujących składach:

- sprawy postanowień ogólnych - doc. dr hab. inż. Marek HETMAŃCZYK (RM), i dr Anna SKRZYWAN-KOSEK (RAU),
- sprawy studiów i studentów - dr inż. Jacek WĘGLARCZYK (RG) i studenci Roman FRITZ (RE) oraz Krzysztof MIŚKA (RG),
- sprawy pracowników - doc. dr hab. inż. Jan ZAKRZEWSKI (RE) i dr inż. Wiesława SPECJAŁ (RCh),
- sprawy ustroju i organizacji Uczelni - doc. dr hab. inż. Leszek DOBRZAŃSKI (RMT), prof. dr hab. inż. Jerzy SUWIŃSKI (RCh), prof. dr hab. Zygmunt KLESZCZEWSKI (RMF), dr inż. Jacek WĘGLARCZYK (RG) i mgr Lucyna PIOTROWSKA (Adm),
- sprawy postanowień końcowych i przepisów przejściowych - doc. dr hab.

inż. Leszek DOBRZAŃSKI i prof. dr hab. inż. Jerzy SUWIŃSKI.

Zadaniem Podkomisji jest przygotowanie projektów poszczególnych rozdziałów Statutu oraz konsultacja proponowanych rozwiązań wariantowych w najbliższym środowisku, a w końcu przedstawienie ich pod obrady Komisji w pełnym składzie.

Komisja przed przystąpieniem do prac zapoznała się z dotychczasowymi Statutami Politechniki Śląskiej z 1984 roku oraz z aktualnie obowiązującym z 1986 r. Na podstawie Ustawy o Szkolnictwie Wyższym sporządzono katalog spraw, które powinny być rozstrzygnięte w Statucie. Zgodnie z przygotowanym katalogiem, obowiązująca Ustawa zawiera delegacje do Statutu Uczelni aż w 45 artykułach.

Podczas dotychczasowych działań, Komisja opracowała propozycje rozstrzygnięć statutowych m.in. w takich kwestiach, jak:

- postanowienia dotyczące ustroju Uczelni oraz sprawy dotyczące jej funkcjonowania,
- zasady wyborów organów jednoosobowych i kolegialnych oraz na wybieralne stanowiska.

Tekst projektu trzech działów (I Postanowienia ogólne, II Ustrój Politechniki Śląskiej, III Studia i studenci) jest praktycznie opracowany. W przygotowaniu są dwa brakujące działy Statutu (IV Pracownicy Politechniki Śląskiej, V Przepisy przejściowe i końcowe). W sprawach dotyczących kadry naukowej, Komisja zamierza odbyć wspólne posiedzenie z Senacką Komisją ds. Kadry Naukowej. Są szanse, że na posiedzeniu Senatu w maju br. - wg informacji JM Rektora - projekt Statutu Politechniki Śląskiej będzie mógł być przedmiotem dyskusji. W stanie przygotowań Statutu - zdaniem przewodniczącego Komisji - wyprzedza nas jedynie Politechnika Warszawska, która posiada już opracowany w całości projekt.

STOPNIE NAUKOWE, STANOWISKA

■ W styczniu 1991 roku stopień doktora uzyskali: mgr inż. Ireneusz TOMECKI z Instytutu Organizacji i Ekonomiki Górnictwa Politechniki Śląskiej (RG, 08.01.1991 r., prom. - doc. dr hab. inż. Czesław Potocki), mgr inż. Przemysław SIUDA z Instytutu Automatyki Politechniki Śląskiej (RAU, 15.01.91 r., prom. - doc. dr hab. inż. Jerzy Frączek), mgr inż. Marek SALERNO-KOCHAN z Akademii Ekonomicznej w Krakowie (RI, 21.01.91 r., prom. - prof. dr hab. inż. Zdzisław Małecki). Ponadto w grudniu 1990 roku - o czym nie byliśmy wcześ-

niej poinformowani - stopień doktora uzyskała mgr inż. Urszula HAWRYLECKA z Politechniki Lubelskiej (RMT, 19.12.90 r., prom. - prof. dr hab. inż. Robert Sikora).

■ Z dniem 1 lutego 1991 r., decyzją Ministra Edukacji Narodowej powołani zostali na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Śląskiej: prof. dr hab. inż. Jan ADAMCZYK (RMT), prof. dr hab. inż. Ernest CZOGAŁA (RAU), prof. dr inż. arch. J. Tadeusz GAWŁOWSKI (RAR), prof. dr hab. inż. Ryszard GRYBOŚ (RME), prof. dr inż. arch. Wiktor JACKIEWICZ (RAR) i prof. dr hab. inż. Zdzisław TRYBAŁSKI (RAU). Gratulujemy!

STAN KADRY NAUKOWEJ — PROFESOROWIE

■ W związku z licznymi wnioskami, które wpływają do JM Rektora z poszczególnych Wydziałów w sprawie powołania na stanowisko profesora w Politechnice Śląskiej zgodnie z trybem przewidzianym w "Ustawie o Szkolnictwie Wyższym" oraz stanowiskiem Ministra Edukacji Narodowej wyrażonym w tej sprawie na konferencji Rektorów Wyższych Szkół Technicznych, pragniemy poinformować Szanownych Państwa o aktualnym stanie kadrowym w grupie profesorów. Według danych z końca lutego br. w Politechnice Śląskiej zatrudnionych jest 50 osób na stanowisku profesora zwyczajnego (w tym 5 osób w niepełnym wymiarze) i 78 osób na stanowisku profesora nadzwyczajnego (w tym 10 w niepełnym wymiarze). Na 128 osób zatrudnionych na stanowisku profesora, tytuł profesora zwyczajnego posiadają 44 osoby, a tytuł profesora nadzwyczajnego - 75 osób. Wynika stąd, że tylko 9 osób nie posiadających tytułu profesora zatrudnionych jest obecnie na stanowisku profesora w naszej Uczelni. Najmłodszy profesor z tytułem profesora zwyczajnego ma 50 lat, a z tytułem profesora nadzwyczajnego - 46 lat.

■ Liczbę osób zatrudnionych w poszczególnych Wydziałach Politechniki Śląskiej na stanowisku profesora i posiadających tytuł naukowy profesora przedstawia poniższe zestawienie. W nawiasach podano liczbę profesorów zatrudnionych w niepełnym wymiarze, czyli np. 7 (1) oznacza 7 zatrudnionych w tym 1 w niepełnym wymiarze.

Wydział	Stanowisko	
	prof. ndzw.	prof. zw.
RAR	4	2
RAU	7(1)	7
RB	6	1
RCh	8	8
RE	5	3

Wydział	Stanowisko	
	prof.ndzw.	prof.zw.
RG	12(1)	8(1)
RI	4(1)	1
RMF	6	1
RME	6(1)	4
RMT	10(2)	6(1)
RM	6(1)	7(1)
RT	3(2)	-
INS	1(1)	2(1)

Wydział	Tytuł	
	prof.ndzw.	prof.zw.
RAR	4	-
RAu	8	5
RB	6	1
RCh	8	8
RE	5	3
RG	10(1)	8(1)
RI	3	1
RMF	5	1
RME	6(1)	3
RMT	11(2)	5(1)
RM	5(1)	7(2)
RT	3(2)	-
INS	1(1)	2(1)

NAUKA

W dniach 21-26 lutego odbył się w Wiśle XXX Sympozjon Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej pod nazwą "MODELOWANIE W MECHANICE". Zorganizowany został przez Gliwicki Oddział PTMTS przy współpracy Instytutu Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był doc. dr hab. Eugeniusz Świtoński.

W Sympozjonie uczestniczyło 130 osób z wszystkich ważniejszych ośrodków naukowych w Polsce oraz goście z ZSRR i CSFR. Podczas obrad wygłoszono 71 referatów. Opracowania, poddane wcześniejszym wnikliwym recenzjom, opublikowano w Zeszytach Naukowym Politechniki Śląskiej serii "Mechanika", nr 103. Podstawowym zadaniem Sympozjonu jest integracja środowiska naukowego, stymulacja prac badawczych oraz popularyzowanie nowych metod badawczych w szeroko pojętej dziedzinie "mechanika".

Sympozjon był okazją do wymiany poglądów naukowych, a poprzez dyskusje i rozmowy pozwolił uczestnikom zawrzeć nowe kontakty, które zaowocują - taką nadzieję mają organizatorzy - oryginalnymi, ciekawymi pomysłami i rozwiązaniami naukowymi.

Dla ukierunkowania tematyki naukowej następnego Sympozjonu powołano Komitet Naukowy, którego przewodnictwem objął prof. dr hab. Józef WOJNAROWSKI.

DYDAKTYKA

Zarządzeniem Rektora Nr 12/90/91 z dnia 23 stycznia br. została powołana Komisja ds. Reformy Studiów w Politechnice Śląskiej w następującym składzie: Prorektor ds. Studenckich doc. dr hab.inż. Bolesław POCHOPIEŃ - przewodniczący, doc. dr inż. arch. Adam LISIK (RAR), doc. dr hab. inż. Andrzej ŚWIERNIAK (RAu), doc. dr hab.inż. Stanisław KOZIELSKI (RAu), doc. dr inż. Andrzej GRABSKI (RB), doc. dr hab. inż. Andrzej MIANOWSKI (RCh), doc. dr hab. inż. Krzysztof KLUSZCZYŃSKI (RE), doc.dr hab.inż. Jan ZYCH (RG), doc. dr hab. inż. Zbigniew POPIOŁEK (RI), prof. dr hab. inż. Bogdan MOCHNACKI (RMF), doc. dr hab. inż. Jan NADZIAKIEWICZ (RME), dr hab. inż. Tadeusz BURCZYŃSKI (RMT), dr inż. Adam HERNAS (RM), dr inż. Jerzy SKORWIDER (RI) oraz studenci - Zbigniew MROZEK (RB), Jarosław MROZEK (RI), Sławomir CZARNECKI (RG). Zadaniem Komisji jest przygotowanie przekształceń profilu specjalności, kierunków i form kształcenia studentów w naszej Uczelni.

W bieżącym roku akademickim studiuje w Politechnice Śląskiej 98 obcokrajowców z 21 krajów. Liczba studentów z poszczególnych krajów przedstawia się następująco: Algieria - 1, Angola - 6, CSRF - 7, Gujana - 1, Irak - 1, Indie - 1, Jordania - 2, Jemen - 32, Kuba - 3, Kambodża - 4, Laos - 1, Liban - 3, Maroko - 1, Mongolia - 1, Nigeria - 1, Palestyna - 15, Syria - 5, Tanzania - 3, Tunezja - 4, Wietnam - 5 i ZSRR - 1. Spośród wymienionej liczby studentów - obcokrajowców, 15 studiuje na warunkach odpłatności dewizowej, a pozostali to stypendyści MEN. Począwszy od r.ak. 1987/88 roczna opłata za studia wynosi 4000 USD (poprzednio 2640 USD). Najliczniejszą grupę obcokrajowców - jak wynika z powyższego zestawienia - stanowią obywatele Republiki Jemenu. 13 studentów z tej grupy studiuje na warunkach odpłatności dewizowej.

21 lutego br. przebywał w naszej Uczelni attaché kulturalny Republiki Jemenu, zapoznając się z warunkami studiowania u nas studentów tego kraju.

ZASADY DOBORU KANDYDATÓW

na poszczególne kierunki studiów w Politechnice Śląskiej w r. ak. 1991/92 (Uchwała Senatu z dnia 11 lutego 1991 r.)

1. Przyjęcie kandydatów na I rok studiów następuje na podstawie postępowania kwalifikacyjnego, którego zasadniczym elementem jest egzamin wstępny.

2. Kandydatów obowiązuje egzamin wstępny:
 - a) na kierunku architektura
 - z uzdolnień plastycznych
 - z matematyki
 - b) na kierunkach: górnictwo i geologia, hutnictwo, inżynieria chemiczna, inżynieria materiałowa, inżynieria sanitarna, mechanika, technologia chemiczna, wychowanie techniczne
 - z matematyki
 - z chemii lub fizyki (do wyboru przez kandydata)
 - c) na kierunkach: automatyka i robotyka, budownictwo, elektronika, elektrotechnika, informatyka, organizacja i zarządzanie przemysłem, podstawowe problemy techniki, telekomunikacja, transport
 - z matematyki
 - z fizyki.
3. Na kierunku architektura warunkiem dopuszczenia do egzaminu z matematyki jest uzyskanie pozytywnego wyniku z uzdolnień plastycznych.
4. Egzaminy z matematyki, chemii i fizyki są jednocześnie egzaminami pisemnymi.
5. Oceny uzyskane z przedmiotów objętych egzaminem wstępnym są wyrażane w punktach.
6. O przyjęciu kandydata na dany kierunek studiów decyduje suma uzyskanych przez niego punktów, której minimalną wartością dla każdego kierunku określa Uczelniana Komisja Rekrutacyjna w porozumieniu z Wydziałowymi Komisjami Rekrutacyjnymi, po podsumowaniu wyników egzaminu.
7. Przepis pkt.1 nie dotyczy kandydatów będących laureatami i finalistami olimpiad, którzy są przyjmowani na I rok studiów zgodnie z zasadami sformułowanymi w Uchwale Senatu Politechniki Śląskiej w Gliwicach z dnia 10 grudnia 1990 r.

WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ

■ 20 lutego br. przebywał w Uczelni przedstawiciel British Council w Warszawie dr A.I.T. Macpherson, który przeprowadził rozmowy z kandydatami ubiegającymi się o stypendia i staże British Council. Na spotkaniu z Władzami Rektorskimi omówiono możliwości i warunki dalszej współpracy Uczelni z tą instytucją.

■ W dniach 28.02.-1.03 br. przebywała w Wielkiej Brytanii na zaproszenie Doncaster College delegacja Politechniki Śląskiej w składzie:
Prorektor ds. Organizacji prof. dr hab. inż. Andrzej KLIMPEL i Dyrektor Instytu-

tutu Transportu doc.dr inż. Piotr ADA-MIEC. Celem wizyty było omówienie możliwości współpracy w ramach programu "TEMPUS" i "know how" oraz bezpośredniej współpracy między uczelniami.

■ W lutym 1991 roku 21 pracowników Politechniki Śląskiej wyjechało do 9 krajów. Najwięcej osób przebywało w RFN (10). Pozostali udali się do takich krajów, jak: CSRF (1), Dania (1), Irlandia (1), Szwajcaria (2), Szwecja (1), Wielka Brytania (2), Włochy (2) i USA (1). 8 osób jako cel wyjazdu podało konsultacje i wykłady, 7 osób wyjechało na konferencje (kongresy lub zjazdy), a 4 osoby na zaproszenie innych resortów. Do pracy za granicą wyjechała 1 osoba. Również 1 osoba wyjechała na staż. Nie było wyjazdów w ramach wymiany. W porównaniu ze styczniem br. liczba wyjazdów zagranicznych była prawie czterokrotnie mniejsza. Natomiast spadła do zera liczba osób z zagranicy przebywających w naszej Uczelni.

KULTURA

■ Akademicki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej

Jesienią 1973 roku został powołany do życia Akademicki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej "Dąbrowiaczy". Na początku działał i rozwijał się przy Filii Politechniki Śląskiej w Dąbrowie Górniczej. Swoje robocze spotkania młodzież odbywała w sali baletowej Pałacu Kultury Zagłębia. W miarę upływu lat Zespół rozszerzył swoją działalność na teren Katowic i Gliwic, aby objąć w ten sposób całą młodzież uczącą się na Politechnice Śląskiej.

Początki były trudne, lecz młodzi i energiczni studenci szybko zaczęli podbijać serca śląsko-dąbrowskiej publiczności, która przychodziła na ich koncerty. Z biegiem czasu przybywało melodii ludowych, programu artystycznego no i oczywiście kostiumów. Dziś Akademicki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej "Dąbrowiaczy" zaliczany jest do czołówki Studenckich Zespołów w naszym kraju. 18 lat pracy to 1200 koncertów dla publiczności śląskiej i zagranicznej. Zespół "Dąbrowiaczy" w tym czasie zorganizował 24 wyjazdy zagraniczne, prezentując swój program artystyczny publiczności 4 kontynentów naszego globu (Europy, Azji, Afryki i Ameryki). Z licznych udziałów na Festiwalach Folklorystycznych przywiózł do kraju wiele nagród, dyplomów i wyróżnień. Swoim wdziękiem, perfekcją wykonania oraz pięknym programem artystycznym Zespół zjednał sobie rzeszę sympatyków. Podczas swoich podróży artystycznych "Dąbrowiaczy" odwiedzili 16 krajów, w niektórych goszcząc kilka-

krotnie. Do najciekawszych wyjazdów zagranicznych Zespół zalicza: koncerty na Cyprze, w Nowosybirsku, Algierii, Francji.

Ostatnie lata przynoszą największe osiągnięcia. W 1989 roku "Dąbrowiaci" lądują w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, gdzie prezentują swój program w 78 koncertach. O tym, że "Dąbrowiaci" podobali się świadczyć może ponowne zaproszenie Zespołu na koncerty w maju 1990 roku, kiedy to Zespół poraz drugi odwiedza Stany Zjednoczone. Rok 1991 "Dąbrowiaci" rozpoczynają bardzo udanie. 2 stycznia wyjeżdżają na XV Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny do Puerto Rico, aby znów powrócić do kraju z nowymi zaproszeniami na koncerty do Ameryki.

Zespół "Dąbrowiaci" za kultywowanie pięknego folkloru polskiego otrzymał liczne dyplomy, nagrody i wyróżnienia w kraju. Program Zespołu, na który składają się tańce i przyspiewki z 14 regionów naszego kraju jest prezentowany przez dwie grupy taneczne. W swoich planach artystycznych Zespół "Dąbrowiaci" posiada zaproszenia na koncerty w Paryżu oraz Stanach Zjednoczonych i Kanadzie.

Choreografem i Kierownikiem Artystycznym jest Paweł BARTSCH, a Kierownikiem Zespołu Leszek CHOŁUJ.

■ Akademicki Chór Politechniki Śląskiej i refleksje o kulturze w naszym środowisku

Uczestniczyć w dobrze pojmowanym rozwoju kultury, to nie tylko być jej konsumentem, chodzić do opery, filharmonii... . Kulturę trzeba tworzyć na co dzień w domu, w pracy i poza jej ramowo przynależnym czasem. W tworzeniu jej trzeba się niejako nawet z nią zespolic.

Takim przykładem ciągle żywej i na co dzień tworzonej kultury jest Akademicki Chór Politechniki Śląskiej. Od 45 lat jest z nami na wszystkich uroczystościach, świątecznych imprezach, organizuje wiele znakomitych okazjonalnych spotkań z muzyką dla urozmaicenia, nie tylko we własnym wykonaniu. Miniony okres świąteczno-noworoczny wykorzystał chór do kontaktów z wieloma ludźmi oczekującymi na spotkanie z muzyką, szczególnie dla tego okresu zwłaszcza w Polsce - kolędą. Dał 11 koncertów w przeciągu 3 tygodni. Był u naszych Rodaków na Zaolziu, był u emerytów w Domu Nauczyciela na Sikorniku oraz w Szpitalu Onkologicznym już chyba 10 rok z rzędu. Śpiewał w kilku kościołach Gliwic i okolicy. Dużym nakładem czasu i pracy zainicjował i przygotował spotkanie nowych Władz Uczelni ze studentami i pracownikami właśnie pod choinką, przy kolędzie która nastraja pozytywnie, łagodzi napięcia, wyzwala potrzebę składania wzajemnych życzeń. Odbyło się spotkanie, był piękny śpiew,

choinka, świece, niepowtarzalny nastrój, były bardzo ciepłe życzenia JM Rektora. Zabrakło tych dla których cały ten scenariusz był przygotowany. Z kilku tysięcznej rzeszy studentów i paru tysięcy pracowników, na wspólne spotkanie przybyło zaledwie 40 osób. Jaka zatem jest nasza postawa "w temacie" dotyczącym kultury, tej rodzimej na co dzień? Tworzymy ją, popieramy, jesteśmy chociaż jej konsumentami, czy też ona nas w ogóle nie dotyczy.

Akademicki Chór zaprasza gorąco w swoje szeregi śpiewających pracowników i studentów, a wszystkich słuchaczy na najbliższe koncerty, które odbędą się w dniach 5,6,7.04.1991 r. w ramach XI Gliwickich Spotkań Chóralnych. (J. Płonka).

RÓŻNE

■ Prof. dr hab. inż. Antoni NIEDERLIŃSKI został wybrany przewodniczącym Sekcji Wyższych Szkół Technicznych Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Gratulujemy.

■ Według informacji przekazanych na posiedzeniu Senatu przez prof. A. Niederlińskiego, liczba studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego w Polsce wynosi 4. Jest to wskaźnik nieco wyższy, niż w krajach zachodnich, lecz znacznie niższy, niż w Politechnice Śląskiej. Z relacji JM Rektora prof. W. Winklera wynika, że wskaźnik ten w trzech przykładowych uczelniach technicznych w kraju kształtuje się następująco: Politechnika Wrocławska - 3,31, Politechnika Śląska - 5,23 i Politechnika Lubelska - 6,26.

■ III Zjazd NSZZ "Solidarność" obradujący w dniach 23-24 lutego br. w Gdańsku-Oliwie dokonał wyboru nowego przewodniczącego Komisji Krajowej. Został nim - jak wiadomo - dr inż. Marian KRZAKLEWSKI, lat 41, adiunkt w Instytucie Metalurgii Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Śląskiej. Nowy przewodniczący ukończył studia wyższe w 1975 roku w latach 1976-84 pracował w Zakładzie Systemów Automatyki Komplexowej PAN w Gliwicach, a od 1 stycznia 1986 r. zatrudniony w Instytucie Metalurgii Politechniki Śląskiej. Pracę doktorską nt. "Modelowanie przepływu gazu w szybie wielkiego pieca" wykonaną pod promotorstwem prof. dr hab. inż. Leszka Króla obronił w czerwcu 1987 r. Specjalizuje się w zagadnieniach dotyczących identyfikacji i automatyzacji procesów metalurgicznych. Od 1 kwietnia 1990 r. w związku z oddelegowaniem do pracy w Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność", jest na urlopie bezpłatnym. Gratulując wyboru, życzymy sukcesów!